

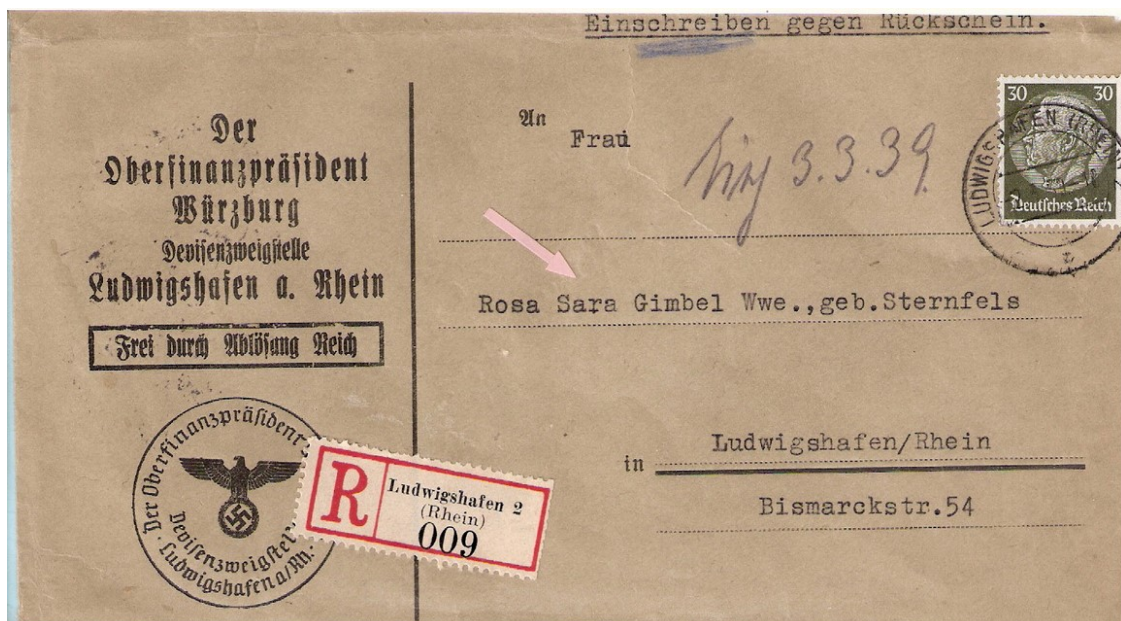
סיפורי בולים - ניוזלטר 8 טלאי הצהוב

לורנס פישר – lf.stamps@gmail.com

בעוד כחודש מצינים בעולם את יום השואה. יום השואה הבינלאוני מתקיים בתאריך שונה מיום השואה בארץ. הוא נבחר עלידי האו"ם כיום שחרור מחנה אושוויץ ב 27/1/45. כל מי שלמד בבית ספר בארץ או בבית ספר יהודי בחו"ל, למד על השואה. כולם מכירים את רצח 6 מיליון היהודים וכן מיליונים רבים נוספים מעמים אחרים. כל אחד זוכר שמות כמו אושוויץ ובארץ זוכרים את אייכמן שנלכד על ידי המוסד ב 1960 (ויש לי סיפור על זה לניוזלטר אחר). כל אחד למד על גטו וורשה ואיך דחפו את היהודים לשטח מאוד קטן בו קורונה היתה חוגגת, מסיכה לא הייתה עוזרת ובטח לא היה מקום לשמירת מרחק. אין צורך להזכיר לכולם את העבר האפל של אירופה במאה הקודמת, שלצערי ולדעתי האישית, לא השתנתה הרבה. אבל לא זו הנקודה.

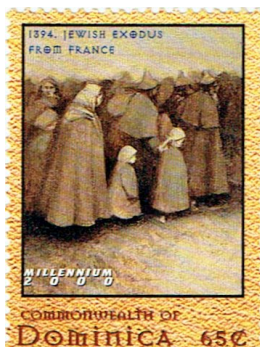
הנאצים עלו לשלטון ברוב גדול ב 1933 ומיד התחיל עם סדרת חוקים רבים נגד היהודים (ולא חסר חוקים). החוקים הראשונים היו להוציא את היהודים מתפקידים ציבוריים. איינשטיין לא היה בגרמניה אז, והחליט שאין לו לאן לחזור. אחד האירועים הראשונים של 1933 היה שריפת הספרים של סופרים יהודים, כולל תנ"ך וכולל כתבי עת ועוד. ליהודים היה אסור להיות רופאים, עורכי דין, בנקאים ועוד ועוד.

היהודים היו חלק אינטגרלי של הקהילה הגרמנית. ראו את עצמם כגרמנים חילונים והדת היתה דבר מישני (משנה). פתאום מגיעים (יאמבה) חוקים נגד יהודים, ואחד מהם היה שיהודי צריך להוסיף שם אמצעי, שרה עבור אישה וישראל עבור גבר (הייתה רשימה של שמות). פתאום הנס הפך להיות הנס ישראל.

אבל עכשיו התעוררה בעיה. היה גם חוק שגרמני לא יכול לקנות מיהודי אז איך ניתן לזהות שהאיש הוא יהודי, טלאי הצהוב! אגב היום בגרמניה, יש איזורים שמאשימים את ישראל בחיידק הקורונה ומצמידים טלאי צהוב לתמונה של הקורונה.

על טלאי הצהוב למדנו ואנחנו מכירים וחבל להמשיך יותר מדי. ליפנה כאלפיים שנה, יהודי אחד בשם יהושע, (ישו), התחיל לומר שהוא הבן של אלוהים, והתחיל לשכנע אנשים על דרך אחרת. בארץ יהודה, שהיה יהודי, הרי משם בא המילה יהודי, היה מנוהל על ידי רב ראשי ומושל רומי. הרב הראשי, קסיפס, טען שזה נגד הדת, והעביר אותו למושל הרומי, פונטיאס פילט, למשפט. פילט נדון את ישו למוות בצורה האכזרית של הרומאים, הצלבה. כמובן קיצרתי את הסיפור אבל ישו הפך להיות מה שהיום קוראים לזה שהיד. עד היום מאשימים את יהודים שאנחנו רצחנו את האל (מציל) שלהם. ברגע זה, התחיל אנטי שמיות נוצרית. לא ישו לא היה פלסטינאי, השם הזה נתנו לאיזור יהודה רק אחרי מרד בר כוכבא או מלחמת יהודה רומא השנייה וזה היה כמאה שנה אחרי שיש(ה)ו נרצח.

דת הנוצרות קיבלה תנופה וגדלה וכולנו מכירים את הסיפורים אבל בערך שנת ה 1100 בערך בזמן הצלבנים הראשונים, לאחר דרישות מהותיקן, המלכים האירופאים, צרפת, אנגליה ועוד התחילו לחוקק חוקים נגד היהודים. החוקים די מזכירים את החוקים של הנאצים כמו איסור לקנות מיהודים ואיסור חתונות מעורבות וכד'. בזמן הצלבנים המלכים החרימו שטחי אדמה השייכים ליהודים ואף באיזה שלב גירשו אותם מאותם מדינות. בצרפת מלך גירש, יורש העצר החזיר מספר פעמים עד לגירוש הסופי בסוף המאה 13.

אז עכשיו שוב נשאלת השאלה, איך מזהים שהוא יהודי?

מאוד פשוט, תוספת לבגד, קרי טלאי צהוב! אבל זה לא היה טלאי כמו שאנחנו מכירים. האפיפיור המכהן הנחה שעל היהודים ללבוש פריט ליבוש יחודי שיזהה אותם כיהודי. כל ארץ יכל לבחור לעצמה את הצורה. גם רצועה גדולה כמו זה של מיס יויברס היתה מקובלת, אם זה היה בצבע שהמלך קבע.

אבל מה היה הכי קל להנחות שניתן לזהות יהודי גם מאחורה? כובע מצחיק! בדרך כלל הכובע היה דומה לכובע טמבל, למי שזוכר מה זה, אבל עם שפיץ. השיטה הזו היתה ידועה בשימוש במרכז אירופה, במדינות כמו דנמארק, צ'קסלובקיה, אוסטריה, ועוד. בעיר בשם יודנבורג, כובע היהודים נמצא בסמל העיר! לטענת העירייה, לשם העיר אין קשר ליהודים, יאה רייט.

הסיפור של טלאי הצהוב של הנאצים הוא ידוע, אבל הם לא המציאו את הגלגל מחדש.
עד לפעם הבא...